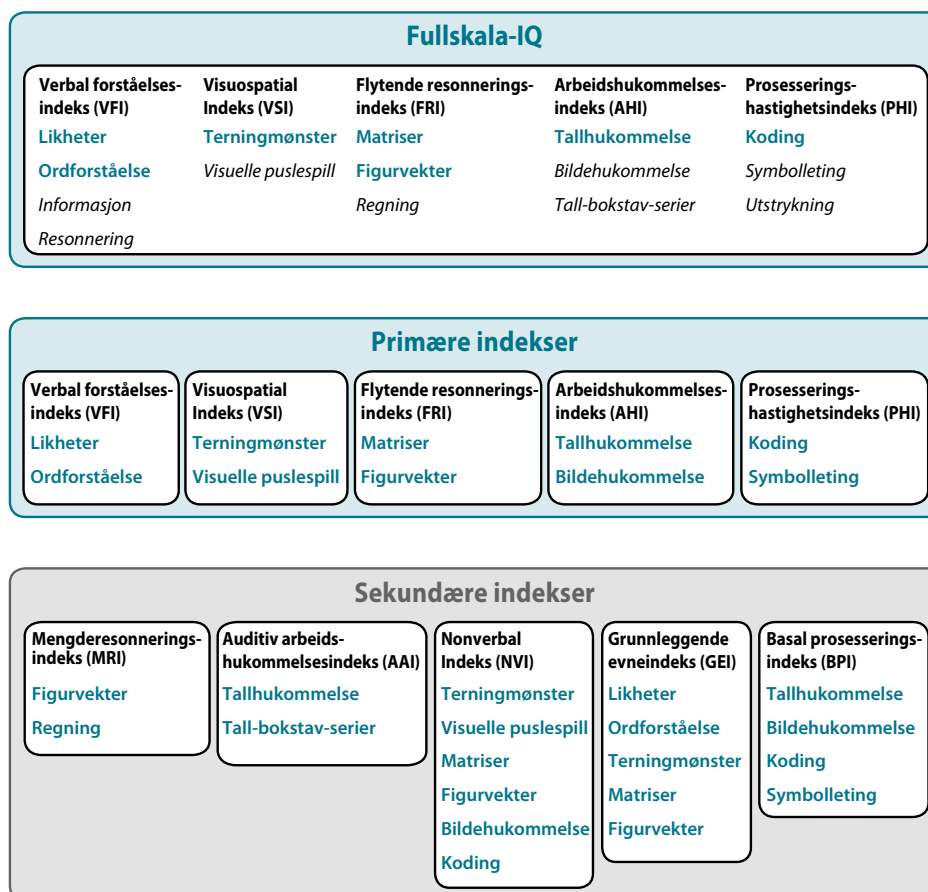

Beskrivelse av forskjeller mellom WISC-V og WISC-IV

Nedenfor presenteres en oversikt over forandringene som er gjennomført i forbindelse med revideringen av WISC-IV til WISC-V. Først beskrives de endringene som er gjennomført i forbindelse med terminologi og struktur, deretter beskrives deltestene.

Forandringer i skalaens struktur og terminologi

Strukturen i WISC-V skiller seg fra strukturen i WISC-IV. Blant annet har WISC-V en femfaktorstruktur og en ny indeks; *Flytende resonneringsindeks*. Denne indeksen inneholder en ny deltest (*Figurvekter*) samt en deltest som i WISC-IV tilhørte *Perseptuell Resonneringsindeks (Matriser)*. *Perseptuell Resonneringsindeks* har blitt erstattet av *Visuospatial indeks* og inneholder *Terningmønster* samt den nye deltesten – *Visuelle puslespill*. Indeksen *Arbeidsminneindeks* heter nå *Arbeidshukommelsesindeks* og inneholder en ny deltest (*Bildehukommelse*). *Prosesseringshastighetsindeks* er uforandret. Deltesten *Ordresonnering* i indeksen *Verbal forståelse* har utgått i WISC-V. De elleve indeksene i WISC-V er organisert i en hierarkisk modell, med Fullskala-IQ øverst, og deretter kommer de primære indeksene (faktorbaserte) etterfulgt av de sekundære indeksene (teoretisk baserte). Skalaens struktur og indekser presenteres nedenfor.

Figur 1 Strukturen i WISC-V.

Det er anbefalt å administrere de 10 primære deltestene for å få en bred vurdering av et barns kognitive evnenivå. Som det fremgår av figur 1.1, er det fem primære indekser; *Verbal forståelsesindeks*, *Visuospatial indeks*, *Flytende resonneringsindeks*, *Arbeidshukommelsesindeks* og *Prosesseringshastighetsindeks*. Sammen med FSIQ gir resultatene fra disse indeksene en omfattende vurdering av et barns kognitive evner innenfor de ulike områdene.

I motsetning til WISC-IV, er det nå mulig å beregne fem sekundære indekser; *Mengderesonneringsindeks*, *Auditiv arbeidshukommelsesindeks*, *Nonverbal indeks*, *Grunnleggende evneindeks* og *Basal prosesseringsindeks*. De sekundære indeksene er basert på en kombinasjon av de primære og sekundære deltester og danner et bredere bilde av barnets kognitive funksjonsnivå

For å beregne FSIQ må brukere av WISC-V administrere 7 deltester motsvarende 10 i WISC-IV. For å beregne de fem primære indeksene må 10 deltester administreres og for å beregne de fem sekundære indeksene, må 12 deltester administreres. I WISC-V er det bare mulig å gjøre én erstatning for å beregne FSIQ. Erstatningsdeltester er skrevet med kursiv stil i figuren og en erstatning må gjøres innenfor samme indeks. Ingen andre erstatninger er tiltatt.

Tabell 1 Nedenfor presenteres indeksene med kortfattede beskrivelser

Indeks	Forkortelse	Beskrivelse
Verbal forståelsesindeks	VFI	Indeksen har som hensikt å måle evnen til begrepsdannelse, verbal resonnering og ervervet kunnskap.
Visuospatial Indeks	VSI	Indeksen har som hensikt å måle evnen til visuospatial bearbeiding, analyse av forholdet mellom helhet og deler samt visuomotoriske ferdigheter.
Flytende resonneringsindeks	FRI	Indeksen har som hensikt å måle flytende intelligens, det vil si evnen til å tenke logisk og abstrakt ut fra ikke-verbale problemløsningsoppgaver.
Arbeidshukommelsesindeks	AHI	Indeksen har som hensikt å måle evnen til oppmerksomhet, konsentrasjon samt både visuell og auditiv arbeidshukommelse når det gjelder enkel og ukomplisert informasjon.
Prosesseringshastighetsindeks	PHI	Indeksen har som hensikt å måle evnen til automatisert prosesseringshastighet, oppmerksomhet og kognitiv fleksibilitet samt perseptuell hurtighet når det gjelder enkel og ukomplisert informasjon.
Fullskala-IQ	FSIQ	Fullskalaresultatet utgjør et samlet mål på et barns kognitive fungering; evnen til problemløsning, evnen til å tilegne seg kunnskap, arbeidshukommelse og prosesseringshastighet.
Mengderesonneringsindeks	MRI	Indeksen har som hensikt å måle evnen til å forstå kvantitative begrep, abstrakt resonnering og arbeidshukommelse.
Auditiv arbeidshukommelsesindeks	AAI	Indeksen har som hensikt å måle omfang av hukommelse, oppmerksomhet og konsentrasjon.
Nonverbal Indeks	NVI	Indeksen har som hensikt å måle problemløsning og prosesseringshastighet ved oppgaver som presenteres ikke-verbalt.
Grunnleggende evneindeks	GEI	Indeksen gir, på samme måte som FSIQ, et mål på generelt kognitivt funksjonsnivå, men er mindre påvirket av arbeidshukommelse og prosesseringshastighet.
Basal prosesseringsindeks	BPI	Indeksen har som hensikt å måle evnen til informasjons bearbeiding og arbeidshukommelseskapasitet basert på enkel og ukomplisert informasjon.

Beskrivelse av deltestene og eventuelle endringer

I *Visuospatial indeks* er deltesten Visuelle puslespill nykonstruert og i *Flytende resonneringsindeks* er deltesten Figurvekter nykonstruert. I Arbeidshukommelsesindeks er Bildehukommelse også en nykonstruert deltest. I disse deltestene er alle oppgavene visuelle. Deltesten *Bildefylling* og *Ordresonnering* har utgått fra skalaen.

Begrepene kjernedeltester og supplerende deltester er også blitt erstattet, kjernedeltester heter nå primære deltester og supplerende deltester heter sekundære deltester. Nedenfor beskrives deltestene i de primære indeksene.

Verbal forståelsesindeks

Likheter

Likheter er en primær deltest. Den består som tidligere av 23 oppgaver. Av disse er 9 oppgaver beholdt fra WISC-IV, 3 oppgaver er noe endret. 11 oppgaver er nye i WISC-V.

Samtlige skåringskriterier er revidert. Kriteriet for å avbryte er nå etter 3 påfølgende 0-poengssvar (motsvarende 5 i WISC-IV).

Ordforståelse

Ordforståelse er en primær deltest. Den består av 29 oppgaver: 4 bildeoppgaver (2 er bevart fra WISC-V – 2 oppgaver er nye) og 25 verbale oppgaver (motsvarende 36 i WISC-IV). Av de verbale oppgavene er 8 bevart fra WISC-IV og 17 er nye. Samtlige skåringskriterier er revidert. Kriteriet for å avbryte er nå 3 påfølgende 0-poengssvar (motsvarende 5 i WISC-IV).

Informasjon

Informasjon er en sekundær deltest. Den består av 31 oppgaver (motsvarende 33 i WISC-IV). Av disse er 4 oppgaver beholdt fra WISC-IV, 3 oppgaver er noe endret. 24 oppgaver er nye i WISC-V. Samtlige skåringskriterier er revidert. Kriteriet for å avbryte er nå 3 påfølgende 0-poengssvar (motsvarende 5 i WISC-IV).

Resonnering

Resonnering er en sekundær deltest. Den består av 19 oppgaver (motsvarende 21 i WISC-IV). Av disse er 9 oppgaver beholdt fra WISC-IV og 10 oppgaver er nye i WISC-V. Samtlige skåringskriterier er revidert. Kriteriet for å avbryte er nå 3 påfølgende 0-poengssvar (motsvarende 4 i WISC-IV).

Visuospatial indeks

Terningmønster

Terningmønster er en primær deltest. Den består av 13 oppgaver (motsvarende 14 i WISC-IV). Det er konstruert en ny oppgave i WISC-V der mønsteret er brutt (ikke et 2 x 2, 4 x 4 eller 3 x 3 mønster). I tillegg til tidsbonus er det et nytt ytterligere prosessmål der brukeren har muligheten til å protokollføre antallet korrekte plasserte klosser i ett mønster. Kriteriet for å avbryte er nå 2 påfølgende 0-poengssvar (motsvarende 3 i WISC-IV).

Visuelle puslespill

Visuelle puslespill er en primær deltest og ny i WISC-V. Den består av 29 oppgaver. Kriteriet for å avbryte er 3 påfølgende 0-poengssvar. Barnet skal innenfor en gitt tidsgrense se på et ferdig lagt puslespill, og deretter identifisere de tre (av seks) svarsalternativene som rekonstruerer puslespillet.

Flytende resonneringsindeks

Matriser

Matriser er en primær deltest. Den består av 32 oppgaver (motsvarende 35 i WISC-IV). Stimulusbildene består nå kun av geometriske figurer. Kriteriet for å avbryte er 3 påfølgende 0-poengssvar (motsvarende 4 påfølgende 0-poengssvar eller 4 påfølgende 0-poengssvar på 5 oppgaver i WISC-IV).

Figurvekter

Figurvekter er en primær deltest og er ny i WISC-V. Den består av 34 oppgaver. Kriteriet for å avbryte er 3 påfølgende 0-poengssvar. Barnet skal innenfor en gitt tidsgrense se på en vekt der en eller flere vektlodd mangler, og velge det svarsalternativet blant fem som gjør at vekten er i balanse.

Regning

Regning er en sekundær deltest. Den består av 34 oppgaver, som tidligere. Kriteriet for å avbryte er 3 påfølgende 0-poengssvar (motsvarende 4 i WISC-IV). Oppgave 20-34 får i WISC-V kun repeteres én gang under administreringen.

Arbeidshukommelsesindeks

Tallhukommelse

Tallhukommelse er en primær deltest. Den består nå av en ytterligere del; Tallhukommelse Sekvensering. Før Tallhukommelse sekvensering skal administreres gis det en kvalifiseringsoppgave til barn i alderen 6:0-7:11 der barnet skal klare å telle til minst tre. Barnet skal sortere de presenterte tallene fra det laveste til høyeste. Den siste niende oppgaven omfatter ni tall. Som tidligere avbrytes deltesten etter 2 påfølgende 0-poengssvar på en og samme oppgave.

Prosesskårene er de samme som WISC-IV, og kan også beregnes for Tallhukommelse Sekvensering.

Bildehukommelse

Bildehukommelse er en ny primær deltest. Den består av 26 oppgaver. Kriteriet for å avbryte er 3 påfølgende 0-poengssvar. Barnet får presentert en stimulusside med ett eller flere bilder i et visst antall sekunder, og skal deretter på påfølgende side identifisere hvilke(t) bilde(r) han eller hun fikk presentert. 2 poeng gis hvis barnet på svarsalternativet i den samme rekkefølgen de ble presentert og 1 poeng gis om barnet peker på rett svarsalternativ, men i feil rekkefølge. Det er også to prosesskårer: en for antallet stimuli som vises på den oppgaven der barnet fikk sine siste poeng og en for antallet svarsalternativ på de siden der barnet fikk sitt siste poeng.

Tall-bokstav-serier

Tall-bokstav-serier er en sekundær deltest. Den består av ti oppgaver som er i samme stigende rekkefølge som i WISC-IV. Kvalifiseringsoppgavene for barn i alderen 6:0-7:11 er også den samme. Som tidligere avbrytes deltesten etter 3 påfølgende 0-poengssvar på en og samme oppgave. Prosesskårene er de samme som i WISC-IV.

Prosesseringshastighetsindeks

Koding

Koding er en primær deltest.

Koding A kan administreres som tidligere i papirversjonen. Tidsgrensen er 120 sekunder og antallet oppgaver er 75 (motsvarende 65 i WISC-IV). Tidsbonuspoeng har utgått i WISC-V. Koding B kan administreres som tidligere. Tidsgrensen er 120 sekunder og antallet oppgaver er 117 (motsvarende 119 i WISC-IV).

Symbolletning

Symbolletning er en primær deltest.

I WISC-V på Symbolletning A markerer barnet symbolet som er med i målgruppen i søkegruppen, og om den ikke er med i søkegruppen markeres ruten Nei. Tidsgrensen er 120 sekunder og i WISC-V kan man også beregne tidsbonuspoeng. Antallet oppgaver er 40 (motsvarende 45 i WISC-IV). Selv om tidsbonuspoeng gis, er den totale råskåren i WISC-V 42.

Symbolletning B administrertes som tidligere, forskjellen er barnet markerer det symbolet som er med i målgruppen i søkegruppen, og om den ikke er med i søkegruppen markeres ruten Nei. Tidsgrensen er 120 sekunder og antall oppgaver er som tidligere 60.

Utstrykning

Som tidligere består deltesten Utstrykning av to oppgaver: Oppgave 1 Tilfeldig og Oppgave 2 Strukturert. Begge oppgavene har en total råskåre på 64 (motsvarende 68 i WISC-IV som inkluderte tidsbonuspoeng). Tidsbonuspoeng har utgått fra WISC-V.

Oppdatert digital skåring på Q-global og mulighet for digital administrering

Q-global er en internettbasert plattform hvor man kan administrere og skåre tester samt generere rapporter. Den internettbaserte løsningen innebærer at du alltid har tilgang til skåringsprogrammet uten å måtte installere programmet lokalt på en datamaskin. For å logge inn, trenger man kun et brukernavn og passord som man skaper selv. Systemet krever – som en sikkerhetsfunksjon – at passordet endres hver 90. dag. All data som sendes til eller fra nettapplikasjonen krypteres automatisk.

WISC-V kan administreres helt digitalt. Gjennom Pearsons internettbaserte plattform **Q-interactive**, kan man administrere individuelt administrerte tester digitalt. Dette innebærer at behovet for papirmateriale kraftig reduseres. Testlederen trenger kun 2 iPad, klossene til deltesten Terningmønster og svarheftet samt skåringsnøkkelen til deltesten Utstrykning.